

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200501
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620200501.3

Uznesenie

Okresný súd Partizánske vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti N. B., nar. XX.XX.XXXX a I. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, deti rodičov C. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v C. C. XXX, zastúpeného JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou v Bratislave, Klincová 35 a I. Q., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v C.Á., R. XXXX/XX, o uloženie výchovného opatrenia na návrh otca, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje maloletým deťom N. B., nar. XX.XX.XXXX, I.M. B., nar. XX.XX.XXXX a ich rodičom C. B., nar. XX.XX.XXXX a I. Q., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske v rozsahu najmenej dvakrát mesačne, alebo podľa pokynov psychológa Referátu, a to v počte 10 spoločných konzultačných hodín pre oboch rodičov a 5 individuálnych konzultačných hodín pre každého z rodičov.

Na zabezpečenie účelu uloženého výchovného opatrenia súd ukladá rodičom maloletých detí B. C. B., nar. XX.XX.XXXX a I. Q., nar. XX.XX.XXXX povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

odôvodnenie:

(1) Navrhovateľ - otec maloletých detí B. sa podaným návrhom domáha nariadenia výchovného opatrenia, na základe ktorého by rodičia boli povinní podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, referáte psychologicko-poradenských služieb v rozsahu 10 hodín pre každého z rodičov a 5 hodín spoločne s cieľom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov maloletých detí, vzájomnej akceptácie rodičov, zlepšenia rodičovských zručností a zjednotenia výchovných postupov voči maloletým deťom.

(2) V návrhu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.05.2019 č.k. 11CoP/134/2019-384, ktorým bol upravený jeho styk s maloletými deťmi a poukázal na to, že deti mal naposledy do 29.02.2020, kedy ich priviezol do bydliska matky, potom mu matka až do 31.03.2020 neumožňovala telefonický kontakt, s výnimkou 09.03.2020. Matka vysvetľovala skutočnosť, že nechce deti otcovi odovzdať, šírením koronavírusu. Napriek tomu matka s deťmi pendlovala do bydliska starých rodičov v M. a inam. O súčinnosť požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T.. Matka neodovzdávala maloleté deti otcovi účelovo, bez objektívnych dôvodov, pre ktoré by sa styk nemohol uskutočniť. Matka dlhodobo nekomunikuje s otcom o veciach týkajúcich sa maloletých detí, neinformuje ho, nedvíha mu telefón. Matka svojvoľne mení lekárov detí či predškolské zariadenie. Deti sa presťahovali s matkou z T. do C., neskôr boli u starých rodičov v M.. Otec nepozná pomery detí v ich domácnosti v C.. Nemá vedomosť, či v spoločnej domácnosti s nimi žije aj manžel matky maloletých detí. Ten sa mal k maloletým deťom správať nevhodne, mal im ubližovať, sexuálne obťažovať. Matka otca neinformuje, kto je ošetrovujúcim lekárom maloletých detí a kam je maloletý Ján zapísaný do predškolského zariadenia. Nemá snahu sa s otcom o ničom dohodnúť, koná len z vlastného uváženia. Otec nevie, či matka pracuje a kto je s deťmi v čase, keď je v zamestnaní. Matka neuznáva pozíciu a potrebu otca v živote

maloletých detí. Rozhoduje sa svojvoľne, s ohľadom na vlastné aktuálne potreby a ciele. Maloleté deti sú v súčasnosti izolované pred otcom, nestretávajú sa s ním, nekomunikujú s ním telefonicky, starostlivosť o ne je zanedbaná, nie sú systematicky sledované jedným lekárom, bývajú hygienicky zanedbané, špinavé, unavené a vyhľadované, majú prejavy agresivity a násillia. Matka s otcom nekomunikuje a neposkytuje mu informácie o deťoch. Každý svoj úkon k otcovi, súdom či úradom si vopred dôkladne premyslí a pripraví. Koná manipulatívne, účelovo a tendenčne, aby otca vykreslila ako osobu bez rodičovských zručností, ktorá sa o deti nevie postarať a seba ako jedinú osobu, ktorá dokáže deťom zabezpečiť šťastné detstvo a upokojuvanie ich potrieb, ich rozvoj a podobne. Obaja rodičia majú rozdielne prístupy k výchove detí, z čoho sú deti zmätené. Otec sa s matkou chcel dohodnúť, ale tá nemala úprimný záujem na rodičovskej dohode. Matka odmieta akúkoľvek dohodu, k zlepšeniu vzájomnej komunikácie či k akceptácii otca ako rovnocenného výchovného partnera matkou nedôjde bez autoritatívneho zásahu súdu a intervencie odborníkov.

(3) Ako dôkazy označil v návrhu uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 24P/173/2019-565 zo dňa 03.03.2020, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/137/2019-384 zo dňa 22.05.2019, správu ÚPSVaR Nitra zo dňa 06.04.2020, žiadosti adresované ÚPSVaR Nitra a ÚPSVaR Partizánske.

(4) Návrh na začatie konania s prílohami a poučením o procesných právach a povinnostiach účastníka konania súd doručil matke a umožnil jej vyjadriť sa k nemu.

(5) Súd maloletým deťom ustanovil uznesením zo dňa 21.04.2020 č.k. 6P/23/2020-27 opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

(6) Následne nariadil na prejednanie veci pojednávanie na 29.06.2020.

(7) Matka doručila súdu dňa 26.05.2020 e-mailom bez zaručeného elektronického podpisu podanie, z ktorého vyplýva, že spochybňuje tvrdenia otca, odôvodňuje, prečo deti otcovi neodovzdala (nechcela ich vystaviť riziku nákazy). Snaží sa umožniť deťom aspoň telefonický kontakt s otcom. S otcom sa snaží dohodnúť, hoci má striedavé nálady. Snaží sa ju terorizovať aspoň na diaľku. Jej manžel s nimi podľa jej vyjadrenia v spoločnej domácnosti nebýva. Informácie o deťoch otec má od matky alebo od úradov, informuje ho telefonicky alebo prostredníctvom SMS. Otec mal vedomosť, že ide bývať do C.. Informácie o deťoch mu poskytli úrady a kolízny opatrovník. Obvinenie jej manžela považuje za absurdné. Otec má informácie o lekárovi detí, aj kde je syn zapísaný. Má ich od úradov. Ona pracuje ako SZČO z domu, o čom otec vie. Poukázala na nepriaznivú majetkovú situáciu otca maloletých detí. Otec sám nevyužíva možnosť telefonického kontaktu s deťmi. Zanedbané deti chodili od neho, poukázala na nevyhovujúce prostredie v jeho byte. Deti žiadne agresívne prejavy nemajú, otec sa ich snaží manipulovať proti nej. Spochybňuje, že by im otec nastavoval mantinely a viedol ich k dodržiavaniu pravidiel. Otec detí ju mal pred deťmi biť, snažiť sa škrtiť a škaredo jej vynadať. Nikdy sa s ňou nesnažil dohodnúť, udáva ju za rôzne nezmysly. Otec pri odovzdávaní detí vždy volá políciu. Otec podľa nej nie je psychicky v poriadku. V podaní sa vyjadruje k priebehu konania pred Okresným súdom Nitra, kde sa mal otec vyhnúť analýze osobnosti u „psychiatrického znalca“. Popísala preberanie detí dňa 22.05.2020, kedy došlo ku konfliktu so starým otcom z matkinej strany. V podaní ďalej tvrdí, že mala byť otcom maloletých detí znásilnená, pri čom malo dôjsť k splodeniu maloletej l.. Otca maloletých detí označila ako „monštrum B.“, „otec“ (v úvodzovkách), „človek“ (v úvodzovkách) a „nechutné perverzné sexuálne monštrum“.

(8) Ako dôkazy označila SMS správy

(9) Súd vyjadrenie matky spolu s prílohami doručil právnej zástupkyňi otca a kolíznemu opatrovníkovi.

(10) Na pojednávaní dňa 29.06.2020 súd vypočul účastníkov a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi - uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 24P/173/2019-565 zo dňa 03.03.2020 na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 7, uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/134/2019-384 zo dňa 22.05.2019 na č.l. 10, žiadosťami adresovanými ÚPSVaR Nitra a ÚPSVaR Partizánske na č.l. 13 a na č.l. 15, správou ÚPSVaR Nitra zo dňa 06.04.2020 na č.l. 17 a správou ÚPSVaR Partizánske na č.l. 34.

(11) Súd naproti tomu nevykonal dokazovanie SMS správami predloženými matkou, pretože ich pre rozhodnutie vo veci nepovažoval za podstatné. Z ostatných dôkazov bez pochybností vyplýva, že rodičia maloletých detí majú významné medzery vo vzájomnej zmysluplnej komunikácii o maloletých deťoch. Na tomto zistení by nič nezmenilo ani navrhnuté dokazovanie SMS správami.

(12) Z vykonaných listinných dôkazov súd zistil, že konanie o úprave rodičovských práv a povinností sa začalo na Okresnom súde Senica dňa 20.09.2017. Neskôr bola príslušnosť prenesená Okresnému súdu Malacky, kam sa matka odsťahovala s deťmi (do M.Ž.), následne sa matka presťahovala do T. a príslušnosť bola prenesená na Okresný súd Nitra. Ten po ďalšom presťahovaní sa matky preniesol príslušnosť na Okresný súd Partizánske (č.l. 7). Rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom sú upravené neodkladným opatrením, ktoré nariadil Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 22.05.2019 č.k. 11CoP/137/2019-384. Uznesením bol upravený styk otca s maloletými deťmi (č.l. 10). Otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne požiadal o pomoc dňa 27.03.2020 Úrad práce, sociálnych

vecí a rodiny Nitra z dôvodu, že sa matka presťahovala a neboli mu známe pomery maloletých detí. Poukázal na to, že matka ho neinformuje o maloletých deťoch, nekomunikuje s ním, nedvíha mu telefón. Poukázal na to, že ho matka vytesňuje zo života detí. Požiadal o odbornú intervenciu (č.l. 13). Obdobne požiadal o vykonanie sociálneho zisťovania v domácnosti matky a o súčinnosť dňa 27.03.2020 aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske (č.l. 15). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra mu dňa 06.04.2020 písomne odpovedal s tým, že telefonicky preverovali situáciu u matky, ktorá od marca 2020 býva v C.. Od 11.03.2020 bola doma s deťmi, mala aktívnu živnosť, trávila čas s deťmi. Otcovi mala umožniť komunikovať s deťmi každý druhý deň od 15:00 do 19:00. Nechcela, aby deti cestovali verejnou dopravou. Od 22.03.2020 sa zdržiavala v M.. Deti navštevovali predškolské zariadenie vo D. O., mali ošetrojúceho lekára v G. no matka ich chcela prehlásiť do C.. Manžel matky nebyval s ňou v spoločnej domácnosti, svoje deti chodil navštevovať. V byte matky neboli zistené žiadne negatívne skutočnosti. (č.l. 17).

(13) Matka na pojednávaní uviedla, že podľa nej poradenstvo nemá význam. Psychologické vyšetrenie považuje za stresujúce pre deti.

(14) Z výpovede otca vyplýva, že matka si na neho vymýšľa. Je ovplyvňovaná náboženskou spoločnosťou a alkoholom. On sa s deťmi stretol naposledy 29.02.2020, a potom až v máji. S matkou sa dohodnúť nedalo. V M. otca napadol starý otec z matkinej strany. Pri odovzdávaní detí bývajú konflikty, deti plačú, schovávajú sa. On ich nahráva, aby mal dôkazy. Spočiatku s matkou vychádzal dobre, kým nebola pod vplyvom svojho manžela a náboženskej spoločnosti. Ak matka niečo potrebuje, správa sa zmierlivejšie, kontroluje sa. Rodičia detí v poslednej dobe komunikujú veľmi málo.

(15) Matka si myslí, že deti majú s otcom dobrý vzťah, ale ona otca nemôže ani cítiť a nemá k nemu žiadny vzťah. Hocikeď jej napíše škaredú SMS, aby sa ona zle cítila. Ona si ho zablokovala. U nej problém nie je. Je v záujme maloletých detí, aby sa ich matka cítila dobre. Pri odovzdávaní nebvajú zvady, len otec sa vždy snaží niečo vyprovokovať. Ona sa pri konflikte stiahne. K napadnutiu otca nedošlo. Je pravda, že otec videl deti 29.02.2020 a potom až v máji. Ona sa snažila deti chrániť, povedala otcovi, aby im zavolať. Ona má telefón odblokovaný od piatej do šiestej. Otec to robí, lebo ich chce do svojej starostlivosti. Maloletý jej mal povedať, že mu otec sľúbil autíčko, ak povie všetko škaredé na jej terajšieho manžela. Riešenie by bolo, keby ich otec nechal na pokoji. Ona si neuviedla, že by sťahovaním mala spôsobiť otcovi problémy. Vie, že otec býva 200 kilometrov ďaleko, ale nepovažuje to za problém. Otec na ňu nikdy nebral ohľad, preto sa sem (do C.) môže dopraviť. Ona má odobratý vodičský preukaz pre alkohol. Deti neodovzdávajú cudzie osoby, v minulosti to tak bolo, lebo ona sa bála, že ju otec vyprovokuje. Po upozornení súdu na rozpor v tom, že najskôr uviedla, že je pokojná a nenechá sa vyprovokovať a potom, že sa bála vyprovokovania, uviedla, že je pokojná. Ona nenavštevuje kresťanské spoločenstvo. Do C. prišla, lebo tu pozná dve rodiny, s ktorými sa stretli na nejakej kresťanskej akcii. Preto sem chcela zapísať deti do školy.

(16) Z konečného vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva potreba riešenia aktuálnej situácie, hoci za vhodnejšiu považujú mediáciu. Ak by súd považoval za vhodnejšie výchovné opatrenie, navrhujú jeho nariadenie v súlade s podanou správou.

(17) Súd vychádzal pri rozhodovaní z nasledujúcich zákonných ustanovení:

(18) Podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

(19) Podľa § 37 ods. 4 písm. a) ZR na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

(20) Podľa čl. 5 ZR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality

a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(21) Podľa § 28 ods. 2 ZR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

(22) Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh na nariadenie východného opatrenia je v posudzovanej veci dôvodný. Z vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že rodičia majú nedostatky vo vzájomnej komunikácii ohľadom maloletých detí. Dochádza ku konfliktom pri odovzdávaní maloletých detí na styk s otcom, respektíve pri ich preberaní (hoci na jednej strane matka konflikty neguje, na druhej strane uvádza, že otec pri preberaní/odovzdávaní detí provokuje), rodičia spolu nedostatočne komunikujú o stave a potrebách maloletých detí (matka poukazuje, že otec je informovaný prostredníctvom úradov, to však podľa súdu nie je dostatočné). Matka má k otcovi maloletých detí nepriateľský postoj (ako vyplýva z jej písomného vyjadrenia k veci). Otec maloletých detí si priebeh odovzdávania detí natáča na videozáznam, čo tiež nie je prejavom rodičovskej zrelosti a neprispieva k pokojnému stavu. Rodičia maloletých detí teda nevykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti konštruktívnym spôsobom, v záujme zachovania čo najpokojnejšieho prostredia pre svoje maloleté deti. Ich negatívny vzájomný vzťah, zo strany matky prezentovaný až ako nenávisť voči otcovi maloletých detí, je prekážkou jednak stability prostredia maloletých detí, ale môže aj ohrozovať ich zdravý vývin a môže negatívne ovplyvňovať ich vzťahové väzby najmä k otcovi, s ktorým nežijú v spoločnej domácnosti. Preto je potrebné do ich vzťahu zasiahnuť prostredníctvom inštitútu výchovného opatrenia. Účelom uloženého výchovného opatrenia je pomôcť nájsť rodičom maloletých detí prostredníctvom na to vyškoleného odborného aparátu spôsob vzájomnej konštruktívnej komunikácie v záujme ich maloletých detí a v záujme predchádzania prípadným konfliktným situáciám do budúcnosti. Výsledok uloženého výchovného opatrenia môže byť pozitívnym podkladom aj pre rozhodnutie v paralelne prebiehajúcim konaní na tunajšom súde sp. zn. 2P/12/2020, kde sa rieši úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

(23) Preto súd rozhodol o uložení výchovného opatrenia deťom a ich rodičom v súlade s § 37 ods. 2 písm. d) ZR.

(24) Rozsah výchovného opatrenia súd stanovil s prihliadnutím na vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v správe kolízneho opatrovníka.

(25) Nemožno prihliadať na námietky matky, že výchovné opatrenie by pôsobilo na deti negatívne a že nemá absolútne význam a že si vie predstaviť inak strávený čas. Práve naopak, aj postoj matky presvedčil súd, že je správne a v súlade so záujmami maloletých detí poskytnúť im a ich rodičom odbornú pomoc. Psychológ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny má dostatočné odborné znalosti a skúsenosti, aby deti (ale aj rodičov) zaťažoval úkonmi súvisiacimi s uloženým výchovným opatrením v čo najmenšej miere. Súd považuje za oveľa viac zaťažujúce pre maloleté deti, ak opakovane v relatívne krátkom čase menia miesto svojho bydliska, ak ich rodičia nevedia spolu konštruktívne komunikovať, ako aj ak sú svedkom negatívneho vzájomného postoja svojich rodičov.

(26) Aj s prihliadnutím na negatívny postoj matky k uloženému výchovnému opatreniu súd na posilnenie účelu výchovného opatrenia uložil rodičom maloletých detí povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Vychádzal pritom z ustanovenia § 37 ods. 4 písm. a) ZR.

(27) K návrhu kolízneho opatrovníka, aby sa rodičia podrobili mediácii, súd uvádza, že v súčasnosti nepovažuje mediáciu za vhodný a účinný prostriedok nápravy vzájomných vzťahov medzi rodičmi maloletých detí, najmä s prihliadnutím na postoj otca, ktorý mediáciu a priori odmietol. Mediácia si vyžaduje od účastníkov vyššiu mieru pozitívneho postoja. Výchovné opatrenie súd považuje za prísnejší inštitút, pričom miera narušenia vzájomných vzťahov rodičov maloletých detí v tomto prípade vyžaduje využitie prísnejších prostriedkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.